

תשורה

משמחת הבר מצוה של ישראל שי' סירולניק

הגהות על שיחת ג' תמוז תשמ"ה

- בפרסום הראשון -

כ"ח אייר תשפ"א

פתח דבר

מתוך שבח והודי' להשי"ת לרגל בא בננו הבחור הבר מצוה ישראל שי' לגיל מצות. הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחתנו בתשורה זו.

בקונטרס זו נדפס - בפעם הראשונה - צילום כתי"ק של ההגהות (הגהה ראשונה) מהשיחה בענין "גאולת אדמו"ר מוהריי"צ והנס דשמש בגבעון דום" – משיחת ש"פ קורח ג' תמוז ה'תשמ"ה.

לשלימות הענין, הוספנו בסוף הקונטרס:

(א) צילום מעלי-ההגה השניה (נספרסם בעבר בספר גנזי המלך).
(ב) השיחה בשלימותה, כפי שי"ל בדפוס בשעתו.

השיחה הוגהה סמוך אמירתה, ונדפסה בקובץ המאור תמוז תשמ"ה, ולאחר מכן בהתוועדויות תשמ"ה ח"ה ע' 3077 ואילך.

*

תודתנו נתונה למערכת "מפתח" על עזרתם בעריכת תשורה זו. אפליקציית "מפתח" הינו מיזם שמטרתו לרכז במקום אחד את האודיו, הוידיו, ההנחות הבלתי-מוגהות והמוגהות – לכל שיחה והתועדות של הרבי.

*

באנו בזה להודות לכאו"א מקהל המוזמנים על השתתפותו בשמחתנו, ונזכה בזה להודות לכאו"א מכס על השתתפותכם בשמחתנו, ובעז"ה נזכה כולנו להשתתף בשמחת עולם על ראשם, התגלות מלכנו משיחנו במהרה בימינו ממש.

יחי אדוננו מורנו ורבנו מלך המשיח לעולם ועד.

משה ורבקה סירולניק

כ"ז אייר, ה'תשפ"א
מלבורן, אוסטרליא

הגהה ראשונה – פרסום ראשון

30
פ.י.

307 התחלת גאולת אדמו"ר מהוריי"צ בג' תמוז
בו אירע הנס ד"שמש בגבעון דום" -
- משיחת שם קדש ג' תמוז ה'תשס"ה -

א. ג' תמוז הוא היום אשר בו יצא ביי"ק מרי"ח אדמו"ר ממאסרו (בשנת תרפ"ו), בתנאי אשר בו כיום יסע לעיר מקלטו קאסטראמא על משך שלש שנים, (בהיותו שם, כיום השנים עשר כחמוז, הודיעו לו מבית הפקידות כי חופשה ניתנה לו, ותוערת החופש נתון לו למחר, כיום י"ג תמוז), ונמצא, שהתחלת הגאולה דיי"ב"ג תמוז היתה ~~ב~~ בג' תמוז.

והנה, כל עניני העולם הם בהשגחה פרטית, ועאכו"כ גאולה של צדיק נחשיא בישראל.

וכפרט שאין זו רק גאולה פרטית שלו, כי אם גאולה עבור כללי ישראל – כפי שכוחם במכתבלי' לתנינת יי"ב תמוז הראשונה (בשנת תפרי"ח), "לא אחרי כלבוך גאל הקב"ה ביי"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר כשם ישראל יכונה... היום שנים עשר לחודש תמוז הוא יום ה' גאולת עוסקי הרבצת והוריה כו"ו."

ומזה ניכר, שגם התאריך דהתחלת גאולה – ג' תמוז... היה בהשגחה פרטית, ע"פ מארזיל"ג "מגלגלין זכות ליום זכאי".

ואכן, מצינו שג' תמוז הוא יום מיוחד, "יום זכאי" – כראיתא בסדר עולם רבה"ש כגני תמוז ה"י הנס ד"ראו ידבר יהושע... שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון".

ופכין שכן, יש למצוא את הקשר השייכות בין ב' המאורעות שאירעו בג' תמוז – "שמש בגבעון דום", והתחלת הגאולה דכ"ק מרי"ח אדמו"ר, כדלקמן.

Handwritten notes in Hebrew, including a list of names and dates, possibly related to the 'Gates of the World' mentioned in the text.

- 1) פנה גמסר ונחמה - בא אלקו אלקו אלו"ה (ה' תי"א ואלף)
- 2) באג טהי"ב
- 3) גמס טה"ה תה"ה
- 4) תצנ"ט ט"א, עיבן י"א, ג
- 5) ת"א כ"ה, ת"ה (5) פ"א
- 6) י"ב, י"ג, י"ד, י"ה, י"ו, י"ז, י"ח, י"ט, כ'
- 7) כ"א, כ"ב, כ"ג, כ"ד, כ"ה, כ"ו, כ"ז, כ"ח, כ"ט, ל'
- 8) ל"א, ל"ב, ל"ג, ל"ד, ל"ה, ל"ו, ל"ז, ל"ח, ל"ט, מ'
- 9) מ"א, מ"ב, מ"ג, מ"ד, מ"ה, מ"ו, מ"ז, מ"ח, מ"ט, נ'
- 10) נ"א, נ"ב, נ"ג, נ"ד, נ"ה, נ"ו, נ"ז, נ"ח, נ"ט, ס'
- 11) ס"א, ס"ב, ס"ג, ס"ד, ס"ה, ס"ו, ס"ז, ס"ח, ס"ט, ע'
- 12) ע"א, ע"ב, ע"ג, ע"ד, ע"ה, ע"ו, ע"ז, ע"ח, ע"ט, פ'
- 13) פ"א, פ"ב, פ"ג, פ"ד, פ"ה, פ"ו, פ"ז, פ"ח, פ"ט, ק'
- 14) ק"א, ק"ב, ק"ג, ק"ד, ק"ה, ק"ו, ק"ז, ק"ח, ק"ט, ר'
- 15) ר"א, ר"ב, ר"ג, ר"ד, ר"ה, ר"ו, ר"ז, ר"ח, ר"ט, ש'
- 16) ש"א, ש"ב, ש"ג, ש"ד, ש"ה, ש"ו, ש"ז, ש"ח, ש"ט, ת'
- 17) ת"א, ת"ב, ת"ג, ת"ד, ת"ה, ת"ו, ת"ז, ת"ח, ת"ט, י'
- 18) י"א, י"ב, י"ג, י"ד, י"ה, י"ו, י"ז, י"ח, י"ט, י"א
- 19) י"ב, י"ג, י"ד, י"ה, י"ו, י"ז, י"ח, י"ט, י"א
- 20) י"ג, י"ד, י"ה, י"ו, י"ז, י"ח, י"ט, י"א
- 21) י"ד, י"ה, י"ו, י"ז, י"ח, י"ט, י"א
- 22) י"ה, י"ו, י"ז, י"ח, י"ט, י"א
- 23) י"ו, י"ז, י"ח, י"ט, י"א
- 24) י"ז, י"ח, י"ט, י"א
- 25) י"ח, י"ט, י"א
- 26) י"ט, י"א
- 27) י"א
- 28) י"א
- 29) י"א
- 30) י"א

.. התחלת גאולת אדמו"ר מהוריי"צ בג' תמוז בו * אירע הנס ד"שמש בגבעון דום ..

סדר עולם

.. דיי"ב"ג תמוז היתה פ"ב בג' תמוז ..

.. הרבצת התורה כו"ו * ואם כל הגאולות שייכות זל"ז, שם גאולה חד הוא" - עאכו"כ גאולה "דכל כו"ו וגם את אשר" כו"ו וגאולה השלימה ע"י משיח צדקנו ..

.. דכ"ק מרי"ח אדמו"ר, והעיקר - ע"פ מרז"ל דמעשה הוא העיקר - מה צריך ללמוד מזה בנוגע למעשה בפועל, כדלקמן ..

7. יובן בהקדם הביאור כענין העמדת מהלך השמש והירח צ"י הרושע.
 שבענין זה ה"י ביטביל נצחון המלחמה. כמייש"1 "ירדום השמש וירח עמד עד
 יקום גוי אויביו" – ולכאורה, מה הקשר והשייכות בין העמדת השמש והירח
 לנצחון המלחמה?

הטעם הפשוט הוא – ש"חשש (יהושע) מן ישקע בעונתו ולא יוכלו
 לדרוך אחרי האויב באישון לילה, ולזה אמר להשמש שלא ילך מהלכו וימתין
 עוד נוכח נבעון כמקום שהוא עומד"2.

אמנם, ביאור זה אינו מספיק עדיין, שכן, אי משום הא – לשם מה
 הוצרך להעמיד גם את הירח ("ירח כעמק אילון... ירח עמר")?
 גם צריך להבין, מהו דיוק הלשון "שמש בנבעון דום", לשון של שתיקה
 – לכאורה, כדי להעמיד את השמש שלא ילך מהלכו, מתאים יותר הלשון
 "עמוד" מאשר הלשון "דום"?

והנה, ככללות הענין ישנו ביאור בחזרת החסידות – בדרושי אדמו"ר
 האמצעי⁷¹ וברושי אדמו"ר הצ"צ⁷², ש"שמש בדרושים שנשאלה דלעיל –
 "יש להבין מה ענין שירדום השמש עד שיקום גוי אויביו רוקא, וכי יתכן לומר
 שאם לא ירדום השמש לא ה"י גוי יקום אויביו, מה ענין זה לזה לכאורה, והלא לא
 מציוו בכל מקום שיה"י שייכות לניצוח מלחמה בשמש וירח להעמידם"?

ומכאן שכוונתו של יהושע באמרו "שמש בנבעון דום וירח כעמק אילון"
 – שרצה למנוע השפע לאומות העולם (שעמדם נלחמו בני"י) העובדים לשמש
 ולירח, כוכבים ומולות, ועי"ז ה"י בדרך במילא הנצחון במלחמה, כמבואר שם
 בארוכה, וכפי שיחבאר לקמן תוכן ונקודת הדברים (באותיות פשוטות).

לכל לראש, יש לבאר את הענין דמהלך גלגל השמש – כמבואר
 בדרושי הנ"ל שבענין זה ישנו דבר פלא:

ידוע בספרי התכונה אורות המהירות דמהלך גלגל השמש, אשר בסיבוב
 אחד הולך כמה רבבות אלפים פרסאות עד אשר ערך מהלך ת"ק שנה סובב
 בכ"ד שעות היום, ולא ידעו טעם סיבובו במהירות עצומה כל כך, ולכאורה,
 הרי זה פלא גדול ביותר – מהי הסיבה להילוך השמש במהירות עצומה כל כך,
 ללכת מידי יום ביומו מרחקים עצומים כל כך, כרחוק מזרח ממערב?

ובפרט ע"פ דברי הרמב"ם⁷³ ש"כל הכוכבים והגלגלים כולן בעלי נפש
 ודעה והשכל הם", אשר ע"ז גדולה יותר התמיהה למפר סיבוב השמש
 במהירות עצומה כל כך!

כלומר: אילו ה"י גוף השמש כסגן הדומם – ה"י אפשר לומר שסיבת
 סיבובו במהירות עצומה היא מפני שנברא בטבע כזה. אבל ע"פ מ"ש הרמב"ם
 – טוב, שגם סיבוב השמש צריך להיות קשור עם ענין של "דעה והשכל".

ואפילו לולי דברי הרמב"ם – ה"י מציוו במדרשו חול"ט⁷⁴ שישנם
 מלאכים שמנהיגים את החמה, והמלאכים הם בראי בעלי רעה והשכל, וא"כ,
 בהכרח לומר שיש ביאור והסבר לכך שמנהיגים את החמה במהירות עצומה

כ"ז.
 71. ירושלים, ת"ר, עמ' 130. מצינו שיש קשר בין ה"י וה"י דה"י דה"י א. (71) ירושע י.
 י. (72) מצודת ש"ס, י"ב. (73) סידור טעם הפילה קטב, א ואילן. (74) סמ"צ שנת מילתה, א ואילן.
 אותיות שבעות צ"י קט ואילן, ר"ך (כ"ז) צ"י תלתי ואילן.
 75. הל' יסודית ס"ג הי"ט. (76) ראה ל"ש קהלת רמז חקקס, הובא בחז"ה הא ואנר – חולין ס.

(קל"ט) (קל"ט)

(קל"ט)

(קל"ט)

2

.. ובדרושי אדמו"ר הצ"צ, כפי עשאל ובלשון שנשאלה בדרושים ..

.. ונקודת הדברים ("באותיות פשוטות") ..

.. יש לבאר את הענין ..

(76) ראה... חולין מ, א. ועוד.

S האלק בלעל על

7. הביאור בזה - ~~מיישם~~ ~~הוא~~ בחי' השתחואה שלו כביטול גדול וגורא, כי הנח' ידוע שיש לשמש חומר צורה. נוף נפש. וגופו סוכב בהשתחואה נשגית לפי שמשך הרוחנית משתחווה בהשתחואה רוחנית. ומבואר שם שיהו ענין השירה שאמר נפש נלגל השמים בעאנו, כמיש"ק יוצבא השמים לך משתחווים". וכשעת השתחואה שלהם אמרים שירה בקול רינה גדולה. כמיש"ק יברך יחד כוכבי בוקר.

וכמו כן מוכן כגונע לדרגא נעלית יותר - המלאכים המנוינים את השמש (כמדובר לעיל):

כאשר המלאך הממונה להנהיג את השמש מתכוונן כגודל וכוחו לשרת את קונו עיי'ו טיפלא את חקידו להנהיג את השמש, כלומר, שירוע ש"אלף אלפים ישמשוני" וריבוא רבבן קדמיהו יקומון⁹², וכתוב⁹³ יהיש מספר לגדוריו (ומשני כמפרא⁹⁴ ש"אלף אלפים ישמשוני" - מספר נדוד אחר, ולגודויו אין מספר⁹⁵), ומכל ריבוי המלאכים - ובה הוא לחפקיד ושליחות להנהיג את השמש שתאיר בעולם, הרי מוכן גודל התפעלות שלו. שכן "מלאך" הוא "בעל התפעלות" בכלל. וצארכיכ כאשר מתכוונן ככל הי"ל, שאו מגיע לידי התפעלות גדולה ביותר, ואומר שירה בקול רינה גדולה:

ומער גדול התפעלות שלו - הרי שוב אין כל פלא שמהיג את השמש כמהירות גדולה כזו, אדרבה: הפלא הוא - שרוע אינו רץ במהירות גדולה יותר... ולא עוד, אלא שהיו צריך לבוא לדרגת הישישים⁹⁶, שמשני גדול התפעלות - חבטלים סמציאותם לגמרי:

ג. עפ"י יובן הטעם לפק שיהושע הוצרך להעמיד את החמה והלבנה כדי לנצח כמלחמה - יידום השמש וירח עמר עד יקום גוי אויביו⁹⁷.

האויבים שעמהם נלחמו בניו היו עובדי כוכבים ומלות, שעברו לשמש ולירח ולכוכבים (שהם צבא הלבנה, שכן, יעיי שמיצט את הלבנה הרבה צבאי להמים דעתה⁹⁸) ולכל צבא השמים, וכלשון הכתוב⁹⁹: יובן הסא עינד השמימה וראית את השמש ואת הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים ונרת והשתחית להם ועברתם אשר חלק ה' אליקין אחם לכל העמים - "לאלהות, לא סנען מלשנות אחריהם כו"¹⁰⁰.

והנה, הסיבה לכללות הענין ועבודת כוכבים ופולחן הוא - ההשפעה שנמשכת כאמצעיהם:

ידוע שכל המצאים של כל חלקי רציה מקבלים חייהם והשפעתם

ישראל בלעל על

בלוח טוגה

7

.. וי"ל הביאור (בדא"פ): כאשר ..

.. "בעל התפעלות" בכלל*) ועאכו"כ ..

(*) תניא פל"ט. ומבואר גם בענין והאופנים וחייה"ק ברעש גדול. ועוד. בעד

.. שמפני גודל התפעלות נשרפים ומפזבטלים ..

הו"א ע"י 17
 האצ"ב 17
 ואצ"ב 17
 1984

באמצעות המולות הקבועים ברקיע. כמו נלגל השמש ונלגל הירח, כמי"ש⁹⁸
 "ממנר הכוואת שמש וממנר גרש ירחים", היינו, שהתכוואת גדלים ע"י השמש,
 ויש פירות ומיני זרעים שגדלים ע"י הירח, וכירוב רצ' גידול חלף רצ"ה
 כמות רוחניים המשכת שפעולתם בגשמי"מן השמש והירח והמולות.
 ולזאת הי' עיקר ע"ז בדרות הקדמונים לשמש וירח כוכבים ומולות
 וכל צבא השמים, לפי שדרות הראשונים היו משיגים חתוקף כח פעולה
 ההשפעה לכל חלקי העולם שהוא ע"י השמש והירח וכוכבים ומולות, ולכן היו
 עובדים להם, כמבואר גם כרמב"ם⁹⁹ אודות טעוהם של דור אנוש, שאו התחיל
 הענין רצ"ו.

והנה, ההשפעה שנמשכת למטה באמצעות השמש, תלוי' בחילוף השמש
 דוקא — שכן, חילוף השמש קשור עם ענין ההשתחוואה והביטול, אמירת
 השירה כו', אשר השתחוואה זו היא הגורמת לה השפעה והמשכה מלמעלה
 למטה, והן כל הן המשכות שפע גשמי שבחלקי רצ"ה שנמשכו מן השמש בעת
 סיבובה דוקא (כמבואר בארובה בדרושים הניל).

ולכן, כדי לנצח במלחמה עם אלו שעבדו לכוכבים ומולות — הי' צורך
 לבטל תחילה את ההשפעה והכח שמקבלים מהשמש והירח, ע"י שמכבטלים
 את הילוכם של השמש והירח, ענין ההשתחוואה ואמירת השירה שלהם, שאו
 מחבטלת ההשפעה שנמשכת מהם, ומכיון שכן, יהי' כדרך ממילא הנצחון
 במלחמה על אלו שעובדים להם.

ד. ע"פ האמור לעיל — מוכן ריוק הלשון "שמש בנבעון דום", לשון
 שתיקה דוקא, ולא "עמוד":

אילו הי' הצורך לפעול רק על גלגל השמש שיעמוד מהילוכו (כדי שלא
 ירד הלילה, שאו לא יוכלו לרדוף אחרי האויב באישון לילה) — אזי הי' מספיק
 לומר "שמש בנבעון עמוד":

אמנם, מכיון שהצורך לעכב את ההשפעה הרוחנית הנמשכת מהשמש
 והירח ע"י החוכן הפנימי דהילוכם, שזהו"ע ההשתחוואה ואמירת השירה
 שלהם — לכן אמר "שמש בנבעון דום", לשון שתיקה, שפירושו, "דום מלומר
 שירה"¹⁰⁰, וכדרך ממילא — עומד ולא מהלך, "כל זמן שהוא דומם — עומד
 ואינו מהלך, שבכל עת הילוכו הוא אומר שירה"¹⁰⁰.

ובלשון המדרש¹⁰¹: "משעה שהשמש זורח עד שהוא שוקע — מקלם
 להקב"ה, וכן אתה מוצא כשעה שעמד יהושע בנבעון ובקש לשתק את החמה,

⁹⁸ ר"ב ב"ב ל"ד. ⁹⁹ הל"ע ד"רס"א רפ"ב. ¹⁰⁰ סו"ט ע"ה"ס. ¹⁰¹ יל"ש ס"ס טרש חללים
 .ש.

בלתי מוגה

T

.. ע"י הירח, וכיו"ב רצ' גידול חלקי רצ"ח הוא ע"י מזל המכה בו ואומר לו גדל (*),

— (*

.. כוחות רוחניים שהמשכת שורש שפעולתם בגשם, מן השמש ..

.. ולזאת הי' כל עיקר ע"ז ..

.. היו משיגים בתוקף כח ..

.. זו היא הגורמת בחי השפעה ..

.. ומכיון שכן, יהי' כדרך ממילא ..

לא אמר שמש בגבעון עמוד. אלא שמש בגבעון דום, אלא כל שעה שהוא מהלך הוא מקלס להקב"ה... לכך א"ל יהושע דום".

כו. ע"פ מובן מארו¹⁰² שיהושע הראה לגלגל חמה ספר משנה תורה, ואמר לו, כשם שלא דממתי מזה, כך דום מלפני¹⁰³.

כדי לעכב ולמנוע את שירת המלאכים — שזהו"ע "שמש בגבעון דום", דום מלומר שירה" — יש לפעול ולהמשיך ענין נעלה יותר מזה.

וזהו מה שהראה לו ספר משנה תורה — דמכיון שעסק התורה הוא למעלה יוחר מכחי השיר, לכן, ע"י עסק התורה (משנה תורה) יוכל להדים את השמש מלומר שירה.

וע"ד מ"ש בהפטרה רחג השבועות "בעמדם¹⁰⁴ תרפינה כנפיהן":

איתא במדרש¹⁰⁵: "בעמדם תרפינה כנפיהם, בעמדם, וכי יש ישיבה למעלה... שרפים עומדים ממעל לך¹⁰⁶, וכל צבא השמים עומדים¹⁰⁷, ואת אמרת בעמדם — אתמהא. ומה היא בעמדם — בא עם דם, כשעה שישאל אומרים שמע ישראל המלאכים שותקין ותרפינה¹⁰⁸ כנפיהם".

כלומר, תיבת "בעמדם" — נדרשת נוטריקון: בא עם דם, פ"י כשבאים (בא) ישראל הנק' עם (עם ווי'צרותי¹⁰⁹) לייחד שמו של הקב"ה ואומרים שמע ישראל, אזי דום, המלאכים שותקים¹¹⁰.

וזהו "בעמדם תרפינה כנפיהם" — כי שירת המלאכים היא בכנפיים שמעופפים, כמ"ש¹⁰⁶ "ובשתיכ יעופף", ודרשו חז"ל¹¹¹ שבהם אימרים שירה, ולכן, "בעמדם", כשבא עם ישראל לייחד שמו של הקב"ה, שאז המלאכים שותקים — אזי "תרפינה כנפיהם".

וכן הוא בגרוד — כפי שמסיים¹¹² שזהו אותו הענין ד"שמש בגבעון דום" — דמכיון שעסק התורה (משנה תורה) הוא נעלה יותר משירת המלאכים, לכן, כשהראה יהושע לגלגל חמה משנה תורה, אזי שתק מלומר שירה ("דום"), ובדרך ממילא עמד מלכת — ע"ד הענין ד"תרפינה כנפיהם", שמפסיקים לעוף בכנפיים (הליכה כמהירות).

טז. והנה, לאחר כל אריכות הביאור דלעיל בענין "שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון" — יובן הקשר שבין הנס ד"שמש בגבעון דום" שאירע בג' תמוז, עם הנס הנוסף שאירע בג' תמוז ברורות שלאח"ז — התחלת הגאולה

102) י"ש שם, ב"ד ספ"ה, 103) ראה אה"ת שבועות ע"י קבריקוב, 104) יחזקאל א, כד, 105) ב"ד ספ"ה, כא, 106) ישעי' ו, ב, 107) דה"ב י"ח, י"ח, 108) כן היא הנדמס במ"י מהח"ד, 109) ישעי' מג, כא, 110) פ"י מתנות כהונה שם, וראה אה"ת שם ריש ע"י קבו, 111) מדר"א ספ"ה, ויק"ר פכ"ו, ג, י"ש ישעי' רמז ח"ד, 112) אה"ת שם.

דייב"ג תמוז:

תוכן הענין ד"שמש בגבעון דום גו"ה הוא — בעלותו של יהושע על כל עניני העולם, כולל השמש והירח כוכבים ומזלות וכל צבא השמים. עי"ז שבכחו לצוות ולפקוד על המזלות הרוחניים, מלאכים כו', דכל עניני העולם, ועד כדי כך, שלא זו בלבד שנפסקה ההשפעה על ידם לאוה"ע שעברו להם (עובדי כוכבים ומזלות), אלא עור זאת, שהם עצמם סייעו לבניי במלחמתם נגד אותם עובדי כוכבים ומזלות, שכן, עי" עמידת החמה בגבעון (שחוכנה הפנימי — הפסק באמירת השירה, וכתוצאה מזה — העדר ההשפעה כו'), הי' נקל לבניי לסיים את נצחון המלחמה לאור היום.

ולכן, גם הכיבוש עצמו הי' באופן שלמעלה מדרך הטבע — שכל אנשי המלחמה חזרו בשלום, מלבד "כשלושים וששה איש"¹¹³, או "כשלושים וששה איש" (בכ"ף הדמיון). דקאי על "יאר בן מנשה שקול כרובה של סנהדרין"¹¹⁴, שענין זה הי' מצד סיבה בלתי-רצויה¹¹⁵, אבל לולי זאת, הי' הכיבוש כפי שהי' בזמן משה, ש"לא נפקד ממנו איש"¹¹⁶, וזאת — למרות ש"פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה"¹¹⁷.

וזהו גם תוכן גאולת כ"ק מרי"ח אדמו"ר שהתחלתה בגי' תמוז:

הגאולה היתה באופן שלמעלה מהטבע, ולא עוד, אלא שהיתה באופן ד"הפה שאטר הוא הפה שהתיר"¹¹⁸, היינו, שאותם האנשים שאסרוהו, הם עצמם הוכרחו להסכים לשחרור וגאולה, ויחירה מזה — שהוכרחו לסייע כענין השחרור והגאולה¹¹⁹.

וכיצד נפעלה גאולה זו — לא באופן של הסברה ושכנוע עי" וויכוחים כו', כי אם כדרך ציווי ופקודה, ע"ד וברוגמת הציווי ר"שמש בגבעון דום", כלומר, ציווי ופקודה על המזלות הרוחניים כו', אשר כתוצאה מזה נפעל כן למטה, ש(גם) אלו שאסרוהו, הם עצמם יהיו מוכרחים להסכים לשחרור וגאולה, ולא עוד, אלא לסייע ברב¹²⁰.

ועפ"ז מוכן הקשר בין ב' הענינים (הגם ד"שמש בגבעון דום" והגם התחלת הגאולה) שאירעו בגי' תמוז — שאינם ב' דברים נפרדים שאין קשר ושייכות ביניהם, ובלשון חו"ל¹²¹: "מה ענין שמיטה אצל הר סיני", כי אם ב' דברים שתוכנם אחד, כהמשך לשון חז"ל אודות הקשר ד"שמיטה" עם "הר סיני" — ש"כללותי ופרטותי ודקדוקי" (דשמיטה) מסני", כלומר, לא רק

(113) יהושע ו, 1 (114) כ"ב קנא, ב. סנהדרין סה, א. (115) ראה יליש יהושע רמז ד, (116) מנחת לא, טז, (117) ב"ב עה, טע"א, ספרי ופרשי' פינחס כו, כ. (118) ל' הרמב"ם הל' נדרשין רמ"ב — שיעור ודומי. (119) ראה לקו"ש ח"ח ע' 120 ואילך (בקשר ל"גס" ד"שמש בגבעון דום" — באופן אחר, לקו"ש ח"ח ע' 8-237. (120) ראה גם לקו"ש ח"ד סס, (121) תריכ"ופרשי' ר"פ בה.

בלתי מוגה

.. שענין זה הי' מצד סיבה בלתי-רצויה ..

.. מזה נפעל כן למטה, ש(גם) אלו שאסרוהו ..

שייכות כללית ("כלליות") בלבד. כי ענינים של "זכות", אלא גם שייכות פרטית ("פרטיות") בתוכן הענין

6. הנהגה מכל האמור לעיל — בנוגע לעבודה בפועל¹²²

ההוראה הכללית שלמדים מענין הגאולה שהתחלחה בני תמוז, היא — שיש לעסוק בכל עניני החוקת והפצת היהדות מכלי להתפעל משום מניעות ועיכובים, ואז הואים שכל עניני העולם, כולל אומות העולם, וכן הכוכבים ומולות כו', לא זו בלבד שאינם מונעים ומעכבים, אלא אדרבה — הם עצמם מסייעים לעניני העבודה בתורה ומצוותי

הזנה, הוראה זו שייכת (לא רק במדינות שבהם יש מניעות ועיכובים, רחמנא ליצלן, על עניני יהדות, אלא) גם במדינה זו.

נמצאים אנו — בחסדי ה' — במדינה של חסד, אשר לא זו בלבד שאינה גורמת קשיים ח"ו לעבודתם של בניי בקיום התומצ, אלא עוד זאת, שמסייעת לבניי בכל המצטרך להם כעניני יהדות, תורה ומצוותי.

ועל זה באה ההוראה דג' תמוז — שיהודי צריך לנצל את כחו לפעול על אוה"ע להוסיף עוד יותר בעזר וסיוע לבניי, שכן, כשם שעבודתם של ישראל צריכה להיות באופן ד"ילכו מחיל אל חיל"¹²³, כמו כן צריך להיות גם העזר וסיוע דאוה"ע באופן של הליכה "מחיל אל חיל".

קצה, באורן- העצב

7. ויה"ר אשר בהמשך לדיבורי אודות ענינים הקשורים עם ענין הגאולה,

— גאולת כ"ק מ"ח אדמו"ר בני תמוז (הקשורה עם הגאולה העתידה (כנ"ל ס"א)). וכן הענין ד"שמש בגבעון דום" בעת הכניסה לארץ כפעם הראשונה, אשר אילו זכו ישראל היו נכנסים לארץ באופן דגאולה שאין אחרי גלות¹²⁴ —

נזכה בקרוב ממש לגאולה השלישית — גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

שאו תתגלה המציאות האמיתית דכל עניני העולם — שכל ענינים אינו אלא "בשביל התורה ובשביל ישראל"¹²⁵, עדי קיום היעוד¹²⁶ "ונגלה כבוד ה' ודאו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר".

והעיקר — גאולה כפשוטה, בפועל ממש למטה מעשרה טפחים, במהרה בימינו ממש, כפס"ד הרמב"ם¹²⁷: "מיד הן נגאלין".

* * *

122) האר"ג לקיים ח"ת ע"י 121 (123) תהלים ס"ח וראה ברכות ומו"ק בסופו, שר"ע אה"י אור"ח ח"ס קנה 124) ראה ספרי רב"ם א ב עירובין נר א שמו"ר רפ"ב וראה אוה"ח ואתחנן ע"י ס"ה עג וכו' 125) ש"י ר"ס בראשית וכו' 126) ישע"י מ"ה (127) ~~הוא שיש להבין את המושגים~~ ~~הוא שיש להבין את המושגים~~

T

הגהה שני' (?) - נדפס בספר "גנזי המלך" ע' 24

התחלת גאולת אדמו"ר מהור"י צ
 בני תמה בו אירע דבס
 ד, שמש בנבעק דום

מכ"כ הגאון האדיר צי"ע
 אדמו"ר מהור"מ שלי"ט א
 מליובאוויטש

א. ג' תמוז הוא היום אשר בו יצא כ"ק
 מרה אדמו"ר פמסרו (בשנת תרפ"ד) בתנאי
 אשר בו ג'ום יפע לעיר סקלסו קאסטראגא
 על מסן שלש שנים. ובהיותו שם, ביום
 השנים עשר בתמוז, הודיע לו מבית
 הקברות כי תשעה ניהנה לו, ותפדת השמש
 תתן לו לפתח, ביום י"ג תמוז, והצא
 שואשואות, הגולה דרבי"ג תמוז היתה בג'
 תמוז.

וזנה כל עיני העולם הם באמונת
 פרטית, וסאכ"כ גאולה של צדיק ונשיא
 בישראל.

והפרס שאין זו רק גאולה פרטית שלו,
 כי אם גאולה עבור כלל ישראל — כמי
 שכותב במכתבו לחי"מ י"ב תמוז הראשונה
 (בשנת תפ"ד): לא אמי כלבר מל הקב"ה
 כ"ב תמוז, כי אם נג את כל מחבבי
 תורהו וקדושתו שומרי מצוות, וזם את
 אשר בשם ישראל יכנה... היום שנים

עשר לתודש תמוז הוא יום זוג גאולת עסקי
 הרכבת והערה כ"י.

ואם כל הגאולות שייכות ל"י, שם גאולה
 תוד תמוז — שאכ"כ גאולה דגל כ"י וגם
 את אשר כ"י. גאולה השלימה ע"י משיח
 צדקו.

וכמה מובן, שגם התאריך דהתחלת הגאולה
 — ג' תמוז — הוא בהשגחה פרטית, ע"ס
 סאכ"כ. מבלגלין זכות ליום זכאי.

ואכ"כ מצינו שג' תמוז הוא יום מיוחד,
 יום זכאי — כדאיתא בסדר עולם רבה:
 שבג' תמוז ה"י וגם דגם ירבר יהשע...
 שמש בנבעק דום וירח בנעק אילוך.

ומכ"כ שכן, יש למצוא את הקשר השייכות
 בין ג' המאורעות שאירעו בג' תמוז —
 שמש בנבעק דום, התחלת הגאולה וצ"ק
 מרה אדמו"ר, העיקר — ע"ס סאכ"כ.
 ומעשה הוא העיקר — מה צ"ד ללמד מה
 בנעק לטעשה בעפעל, כולקמן.

ב. ויובן בקצתם הביאור בענין המצות
 מהלך השמש הירח ע"י תושע, שענין זה
 ה"י בשביל נצחון המלוכה, כמש"י ירוחם
 השמש וירח עמד ע"י יקום ימי איברי —
 ולכאורה מה הקשר השייכות בין המצות
 השמש הירח לנצחון המלוכה?!

ע"כ צ"ל

.. התחלת גאולת אדמו"ר מהור"י צ (1) בג' תמוז בו אירע הנס ..
 .. וגם את אשר כו", וב"ב ממש גאולה השלימה ..

- (1) זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע.
- (2) ובכלל — ירא במקומו דשמש מאי אהני?
- (3) (* ראה ב"ב כ"ה, א.

התחלתי גאולת ארמו"ר מהורייצ בני תמוז בו אירע הנס ד"שמש בגבעון דום"

— משיחת ש"פ קרה, ג' תמוז ה'תשמ"ה —

- א. ג' תמוז הוא היום אשר בו יצא כ"ק מר"ח ארמו"ר ממאסרו (בשנת תרפ"ז), בתנאי אשר בו ביום יסע לעיר מקלטו קאסטראמא על משך שלש שנים. ובהיותו שם, ביום השנים עשר בתמוז, הודיעו לו מבית הפקידות כי הופשה ניתנה לו, ותעודת החרוץ נתן לו למחר, ביום י"ג תמוז! ונמצא, שהתחלת הגאולה דיי"ב"ג תמוז היתה בג' תמוז.
- והנה, כל עניני העולם הם בהשגחה פרטית², ועאכו"כ גאולה של צדיק ונשיא בישראל.
- ובפרט שאין זו רק גאולה פרטית שלו, כי אם גאולה עבור כלל ישראל — כפי שכותב במכתבו לחגיגת י"ב תמוז הראשונה (בשנת תר"ח): "לא אותי בלבד גאל הקב"ה כ"ב תמוז, כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הקדושה, שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה... היום שנים עשר לחודש תמוז הוא יום חג גאולת עוסקי הרבצת התורה כו".
- ואם כל הגאולות שייכות זל"ז, שם גאולה חד הוא! — עאכו"כ גאולה ד"כל
- א. ג' תמוז הוא היום אשר בו יצא כ"ק השלימה ע"י משיח צדקנו.
- ומזה מוכן, שגם התאריך דהתחלת הגאולה — ג' תמוז — הוא בהשגחה פרטית, ע"פ מארז"ל⁵ "מגלגלין זכות ליום זכאי".
- ואכן, מצינו שג' תמוז הוא יום מיוחד, "יום זכאי" — כדאיא בסדר עולם רבה⁶ שבג' תמוז ה' הנס ד"אז ידבר יהושע... שמש בגבעון דום וירח כעמק אילון?⁷
- ומכיון שכן, יש למצוא את הקשר והשייכות בין כ' המאורעות שאירעו בג' תמוז — "שמש בגבעון דום", והתחלת הגאולה דכ"ק מר"ח ארמו"ר, והעיקר — ע"פ מרז"ל⁸ דמעשה הוא העיקר — מה צריך ללמוד מזה בנוגע למעשה בפועל, כדלקמן⁹.
- ב. ויוכן בהקדם הביאור בענין העמדת מהלך השמש והירח ע"י יהושע, שענין זה ה' בשביל נצחון המלחמה, כמ"ש¹⁰ "וידום השמש וירח עמד עד יקום גוי אויביו" — דלכאורה, מה הקשר והשייכות בין העמדת השמש והירח לנצחון המלחמה?!
- הטעם הפשוט הוא — ש"חשש

* שיחה זו הוגהה ע"י כ"ק ארמו"ר שליט"א, ונדפסה בקובץ המאור תמוז תשמ"ה.

(1) פרשת המאסר והגאולה — ראה לקו"ד ליקוט לד"ר (ח"ד תר"ו, א ואילך) ספר התולדות ארמו"ר מהורייצ ח"ב ע' 105 ואילך.

(2) ראה בארוכה כש"ט הוספות סקו"ט ואילך, וש"נ.

(3) נדפס בסה"מ תרפ"ח ע' קמו ואילך, תשי"ח ע' 263 ואילך, אג"ק ארמו"ר מהורייצ ח"ב ע' פ ואילך.

(4) ראה פרש"י ר"ה אחזלתא — מגילה ז', ב.

(5) הענין כ"ט, א, ערכין י"א, ב, וראה גם פרש"י עה"ת בהעלותך ט, ז, תצא כ"ב, ח.

(6) פ"א.

(7) יהושע י, יב.

(8) אבות פ"א מ"ז.

(9) כהבא לקמן — ראה גם לקו"ש ח"ד ס"ע 1314 ואילך, ח"ח ע' 114 ואילך.

(10) יהושע שם, יג.

ש"פ קורח, ג' תמוז

ידוע בספרי התכונה אודות המהירות דמהלך גלגל השמש, אשר כסיבוב אחד הולך כמה רכבות כ"ו פרסאות עד אשר ערך מהלך ת"ק שנה סובב בכ"ד שעות היום, ולא ידעו טעם סיכונו במהירות עצומה כל כך, דלכאורה, הרי זה פלא גדול ביותר — מהי הסיבה להילוך השמש במהירות עצומה כל כך, ללכת מידי יום כיומו מרחקים עצומים כל כך, כרחוק מזרח ממערב??

ובפרט ע"פ דברי הרמב"ם¹⁴ ש"כל הכוכבים והגלגלים כולן בעלי נפש ודעה והשכל הם", אשר עפ"ז גדולה יותר התמיהה לפשר סיבוב השמש במהירות עצומה כל כך?

כלומר: אילו הי' גוף השמש בסוג הדומם — הי' אפשר לומר שסיבובו במהירות עצומה היא מפני שנכרא כטבע כזה. אבל ע"פ מ"ש הרמב"ם — מובן שגם סיבוב השמש צריך להיות קשור עם ענין של "דעה והשכל".

ואפילו לולי דברי הרמב"ם — הי' מצינו במדרשי חז"ל¹⁵ שישנם מלאכים שמנהיגים את החמה, והמלאכים הם בודאי בעלי דעה והשכל, וא"כ בהכרח לומר שיש ביאור והסבר לכך שמנהיגים את החמה במהירות עצומה כזו:

ד. והביאור כזה:

הילוך השמש הוא כחי' השתחוויה שלו¹⁶ כביטול גדול ונורא, כי הנה ידוע שיש לשמש חומר וצורה, גוף ונפש, וגופו סיבב בהשתחוויה גשמית לפי שנפשו הרוחנית משתחווה בהשתחוויה רוחנית. וכמבואר שם שזהו ענין השירה שאומר

(יהושע) פן ישקע בעונתו ולא יוכלו לרדוף אחרי האויב באישון לילה, ולזה אמר להשמש שלא ילך מהלכו וימתין עוד נוכח גבעון במקום שהוא עומד¹⁷.

אמנם, ביאור זה אינו מספיק עדיין, שכן, אי משום הא — לשם מה הוצרך להעמיד גם את הירח ("וירח בעמק אילון... וירח עמד")? ובכלל — ירח במקומו ושמש מאי אתני?

גם צריך להבין: מהו דיוק הלשון "שמש בגבעון דום", לשון של שתוקה — לכאורה כדי להעמיד את השמש שלא ילך מהלכו, מתאים יותר הלשון "עמוד" מאשר הלשון "דום".

והנה, ככללות הענין ישנו ביאור בתורת החסידות — בדרושי אדמו"ר האמצעי¹⁸ ובדרושי אדמו"ר הצ"צ¹⁹, ובלשון שנשאלה בדרושים השאלה הלעיל — "יש להבין מה ענין שידום השמש עד שיקום גוי אויביו דוקא, וכי יחזן לומר שאם לא ידום השמש לא הי' גוי יקום אויביו. מה ענין זה לזה לכאורה, ותלא לא מצינו בכל מקום שיהי' שייכות לניעוה מלחמה בשמש וירח להעמידם?"

ומבאר שכוונתו של יהושע באמרו "שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון" — שרצה למנוע השפע לאומות העולם (שעמהם נלחמו בני") העובדים לשמש ולירח, כוכבים ומזלות, ועי"ז יהי' בדרך ממילא הנצחון במלחמה, כמבואר שם בארוכה, וכפי שיתבאר לקמן תוכן ונקודת הדברים ("באותיות פשוטות").

ג. לכל לראש, יש לבאר הענין דמהלך גלגל השמש — כמבואר בדרושים הנ"ל שבענין זה ישנו דבר פלא:

14. הלי' יסודית פ"ג הי"ט.

15. ראה ילי'ש קהלת דמו תחמסו, הובא בתורה הא דאמר — חולין מ. א. ועד.

16. ראה ב"ב כה. א.

17. מציד ט"ז יב.

18. סיפורי שער המילה קמ"ב, א ואילך.

19. שם כ"ב ע"ג ע"ח מ"ה ה. א. אילין אוחת שבת ה. א. מצד צ"ח ע"ג יב"ד כ"ב ע"ג ע"ח אילין.

גאולת אדמו"ר מוהרי"צ והנס ד"שמש בגבעון דום"

במלחמה — "ידום השמש וירח עמד עד יקום גוי אויביו":

האויבים שעמהם נלחמו בניו היו עובדי כוכבים ומזלות, שעבדו לשמש ולירח ולכוכבים (שהם צבא הלבנה, שכן, "ע"י שמיעט את הלבנה הרבה צבא" להפיס דעתה"²²) ולכל צבא השמים, ובלשון הכתוב²³: "ופן תשא עיניך השמימה וראית את השמש ואת הירח ואת הכוכבים כל צבא השמים ונדמת והשתחית להם ועבדתם אשר חלק ה' אלקיך אותם לכל העמים" — "לאלהות, לא מנען מלטעות אחריהם כו"²⁴

והנה, הסיבה לכללות הענין דעבודה כוכבים ומזלות היא — ההשפעה שנמשכת באמצעותם:

ידוע שכל הנמצאים של כל חלקי דצ"ח מקבלים חיותם והשפעתם באמצעות המזלות הקבועים ברקיע, כמו גלגל השמש וגלגל הירח, כמ"ש²⁵ "ממגד תביאות שמש וממגד גרש ירחים", היינו שהתכוואות גדלים ע"י השמש, ויש פירות ומיני זרעים שגדלים ע"י הירח, וכיו"ב גידול דצ"ח הוא ע"י מול המכה בו ואומר לו גדל²⁶, כחות רוחניים, שפעולתם בגשם מן השמש והירח והמזלות.

ולזאת הו' עיקר ע"ז בדורות הקדמונים לשמש וירח כוכבים ומזלות וכל צבא השמים, לפי שדורות הראשונים היו משיגים חוקף כח פעולת ההשפעה לכל חלקי העולם שהוא ע"י השמש והירח וכוכבים ומזלות, ולכן היו עובדים להם, כמבואר גם כרמב"ם²⁷ אודות טעותם של דור אנוש, שאז התחיל הענין דע"ז.

נפש גלגל השמש בצאתו, כמ"ש¹⁶ "וצבא השמים לך משתחווים", ובשעת השתחווה שלהם אומרים שירה בקול רינה גדולה, כמ"ש¹⁷ "כרן יחד כוכבי בוקר".

וכמו כן מוכן בנוגע לדרגא נעלית יותר — המלאכים המנהיגים את השמש (כמזכר לעיל).

וי"ל הביאור (בדא"פ): כאשר המלאך הממונה להנהיג את השמש מתכוון בגודל זכותו לשרת את קונו ע"י ש"מלא את תפקידו להנהיג את השמש, כלומר, שיודע ש"אלף אלפים ישמשוני וריבוא רבבן קדמוהי יקומון"¹⁸, וכתיב¹⁹ "היש מספר לגודויו" (ומשני בגמרא²⁰ ש"אלף אלפים ישמשוני" — מספר גרוד אחד, ולגודויו אין מספר"), ומכל ריבוי המלאכים — זכה הוא לתפקיד ושליחות להנהיג את השמש שתאיר בעולם, הרי מוכן גודל ההתפעלות שלו, שכן, "מלאך" הוא "בעל התפעלות בכלל"²¹, ועאכ"כ כאשר מתכוון בכל הנה"ל, שאז מגיע לידי התפעלות גדולה ביותר, ואומר שירה בקול רינה גדולה:

ומצד גודל ההתפעלות שלו — הרי שוב אין כל פלא שמנהיג את השמש במהירות גדולה כזו, אדרבה: הפלא הוא — מדוע אינו רץ במהירות גדולה יותר!... ולא עוד, אלא שהי' צריך לבוא לדרגת ה"שרפים", שמפני גודל ההתפעלות — נשרפים ומתבטלים ממציאותם לגמרי!

ה. עפ"ז יובן הטעם שיהושע היצרך להעמיד את החמה והלבנה כדי לנצח

(16) נחמ"י ט ה.

(17) איוב לח, ה.

(18) דניאל ג, ה.

(19) איוב כה, ג.

(20) חגיגה יג, סע"ב.

(21) תניא פל"ט ומבואר גם בענין האופנים

חיות הקודש כרעש גדול, ועוד.

(22) פרש"י בראשית א, טז.

(23) ואתחנן ד, יט.

(24) פרש"י עה"פ.

(25) ברכה לג, יד.

(26) ב"ר י, ה, ו, זח"א רנא, א, וראה מו"ג ח"ב פ"א.

(27) הל' ע"ז רפ"א, רפ"ב.

ש"ב קורח, ג' תמוז

זורח עד שהוא שוקע — מקלס להקב"ה. וכן אתה מוצא בשעה שעמד יהושע בגבעון ובקש לשתק את החמה. לא אמר שמש בגבעון עמוד, אלא שמש בגבעון דום, אלא כל שעה שהוא מהלך הוא מקלס להקב"ה... לכך א"ל יהושע דום".

ז. עפ"ז מובן מאדו³⁰ שיהושע הראה לגלגל חמה ספר משנה תורה, ואמר לו, כשם שלא דממתי מזה, כך רום מלפני³¹.

כדי לעכב ולמנוע את שירת המלאכים — שזהו"ע "שמש בגבעון דום", דום מלומר שירה" — יש לפעול ולהמשיך ענין געלה יותר מזה.

וזהו מה שהראה לו ספר משנה תורה — דמכיון שעסק התורה הוא למעלה יותר מבחי' השיר, לכן, ע"י עסק התורה (משנה תורה) יוכל להדים את השמש מלומר שירה.

וע"ד מ"ש בהפטרה דחג השבועות "בעמדם³² תרפינה כנפיהן":

איתא במדרש³³: "בעמדם תרפינה כנפיהם, בעמדם, וכי יש ישיבה למעלה... שרפים עומדים ממעל לו³⁴, וכל צבא השמים עומדים³⁵, ואת אמרת בעמדם — אתמהא. ומה היא בעמדם — בא עם דם, בשעה שישראל אומרים שמע ישראל המלאכים שותקין ותרפינה³⁶ כנפיהם".

כלומר, תיבת "בעמדם" — גרשת נוטריקון: בא עם דם, פי' כשבים (בא) ישראל הנק' עם (עם זו יצאתי ל³⁷) לייחד

והנה, ההשפעה שנמשכת למטה באמצעות השמש, תלוי' בהילוך השמש דוקא — שכן, הילוך השמש קשור עם ענין ההשתחוואה והביטול, אמירת השירה כו', אשר השתחוואה זו היא הגורמת השפעה והמשכה מלמעלה למטה, והן הן כל המשכות שפע גשמי שבחלקי דצ"ח שנמשכו מן השמש בעת סיבובה דוקא (כמבואר בארוכה בדרושים הנ"ל).

ולכן, כדי לצנח במלחמה עם אלו שעברו לכוכבים ומזלות — הי' צורך לבטל תחילה את ההשפעה והכח שמקבלים מהשמש והירח, ע"י שמבטלים את הילוכם של השמש והירח, ענין ההשתחוואה ואמירת השירה שלהם, שאז מתבטלת ההשפעה שנמשכת מהם, ומכיון שכן, יהי' בדרך ממילא הנצחון במלחמה על אלו שעובדים להם.

ו. ע"פ האמור לעיל — מוכן דיוק הלשון "שמש בגבעון דום", לשון שתיקה דוקא, ולא "עמוד":

אילו הי' הצורך לפעול רק על גלגל השמש שיעמוד מהילוכו (כדי שלא ירד הלילה, שאז לא יוכלו לרדוף אחרי האויב באישון לילה) — אזי הי' מספיק לומר "שמש בגבעון עמוד":

אמנם, מכיון שהצורך לעכב את ההשפעה הרוחנית הנמשכת מהשמש והירח ע"י התוכן הפנימי דהילוכם, שזהו"ע ההשתחוואה ואמירת השירה שלהם — לכן אמר "שמש בגבעון דום", לשון שתיקה, שפירושו, "דום מלומר שירה"³⁸, ובדרך ממילא — עומד ולא מהלך, "כל זמן שהוא דומם — עומד ואינו מהלך, שככל עת הילוכו הוא אומר שירה"³⁹.

ובלשון המדרש²⁹: "משעה שהשמש

30 יל"ש שם, ב"ר ספ"ו.
31 ראה אה"ת שבועות ע' קמ"ב.
32 יחזקאל א, כד.
33 ב"ר ספ"ה, כא.
34 ישע"י, ב.
35 דה"ב, יח, יח.
36 כן היא הגירסא בפ"י מהר"י.
37 ישע"י, מג, כא.

38 פרש"י עה"פ.
39 יל"ש יהושע רמז כב, מדרש תהלים יט, ה.

גאולת אדמו"ר מוהרי"צ והנס ד"שמש בגבעון דום"

לבני" כמלחמתם נגד אותם עובדי כוכבים ומזלות, שכן, ע"י עמידת החמה בגבעון (שחוכנה הפנימי — הפסק באמירת השירה, וכתוצאה מזה — העדר ההשפעה כו'), הי' נקל לבני" לסיים את נצחון המלחמה כיון שהי' אור היום.

ולכן, גם הכיבוש עצמו הי' באופן שלמעלה מדרך הטבע — שכל אנשי המלחמה חזרו בשלום, מלבד "כשלושים וששה איש"⁴¹, או "כשלושים וששה איש" (בכ"ף הדמיון). דקאי על "יאר בן מנשה ששקול כרובה של סנהדרין"⁴², שענין זה הי' מצד סיבה בלתי-רצויה⁴³, אבל לולי סיבה חיצונית זו, הי' הכיבוש כפי שהי' בזמן משה, ש"לא נפקד ממנו איש"⁴⁴, וזאת — למרות ש"פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה"⁴⁵.

וזהו גם תוכן גאולת כ"ק מו"ח אדמו"ר שהתחלתה בג' תמוז:

הגאולה היתה באופן שלמעלה מהטבע, ולא עוד, אלא שהיתה באופן ד"הפה שאסור הוא הפה שהתיר"⁴⁶, היינו, שאותם האנשים שאסרוהו, הם עצמם הוכרחו להסכים לשחרור וגאולה, ויתירה מזה — שהוכרחו לסייע בענין השחרור והגאולה⁴⁷.

וכיצד נפעלה גאולה זו — לא באופן של הסברה ושכנוע ע"י וויכוחים כו', כי אם בדרך ציווי ופקודה, ע"ד ובדוגמת הציווי ד"שמש בגבעון דום", כלומר, ציווי

שמו של הקב"ה ואומרים שמע ישראל, אזי דום, המלאכים שותקים³⁸.

וזהו "בעמדס תרפינה כנפיהם" — כי שירת המלאכים היא בכנפיים שמעופפים, כמ"ש³⁴ "ובשמים יעופף", ודרשו חז"ל³⁹ שבהם אומרים שירה, ולכן, "בעמדס", כשבא עם ישראל לייחד שמו של הקב"ה, שאז המלאכים שותקים — אזי "תרפינה כנפיהם".

וכן הוא בנדו"ד — כפי שמסיים⁴⁰ שזרה אותו הענין ד"שמש בגבעון דום" — דמכיון שעסק התורה (משנה תורה) הוא נעלה יותר משירת המלאכים, לכן, כשהראה יהושע לגלגל חמה משנה תורה, אזי שתק מלומר שירה ("דום"), ובדרך ממילא עמד מלכת — ע"ד הענין ד"תרפינה כנפיהם", שמפסיקים לעוף בכנפיים (הליכה במהירות).

ח. והנה, לאחר כל אריכות הביאור דלעיל בענין "שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון" — יובן הקשר שבין הנס ד"שמש בגבעון דום" שאירע בג' תמוז, עם הנס הנוסף שאירע בג' תמוז בדורות שלאח"ז — התחלת הגאולה די"ב"י"ג תמוז:

תוכן הענין ד"שמש בגבעון דום גוי" הוא — בעלותו של יהושע על כל עיני העולם, כולל השמש והירח כוכבים ומזלות וכל צבא השמים, ע"ז שבכחו לצוות ולפקד על המזלות הרחוקים, מלאכים כו', דכל עיני העולם, ועד כדי כך, שלא זו בלבד שנפסקה ההשפעה על ידם לאוה"ע שעבדו להם (עובדי כוכבים ומזלות), אלא עוד זאת, שהם עצמם סייעו

(38) פי' מתנות כהונה שם, וראה אוה"ת שם ריש

ע' קכז.

(39) פרד"א ספ"ד, וקיר פכ"ז, ג' י"ש ישע"י

רמז תד.

(40) אוה"ת שם

(41) יהושע ז. ה.

(42) ב"ב קכ"א, ב' סנהדרין מד, א.

(43) ראה י"ש יהושע רמז ד.

(44) מטות לא, מט.

(45) ב"ב ע"ה, סע"א, ספרי ופרש"י פינחס כו, כ.

(46) ל' הרמב"ם ה"ל גירושין פ"י"ב — שיעור

היומי.

(47) ראה לקריש ח"ח ע' 120 ואל"ך (בקשר

ל"נס" ד"שמש בגבעון דום" — באופן אחר).

לקריש ח"ח ע' 237-8.

ש"ם קורח, ג' תמוז

התומצ"צ. אלא עוד זאת, שמסייעת לבניי בכל המצטרך להם בעניני יהדות, תורה ומצוותי.

ועל זה באה ההוראה דג' תמוז — שיהודי צריך לנצל את כחו לפעול על אורח"ע להוסיף עוד יותר בעזר וסיוע לבניי, שכן, כשם שעבודתם של ישראל צריכה להיות באופן ד"ילכו מחיל אל חיל"⁵¹, כמו כן צריך להיות גם העזר כזה, כמוכּן — העזר וסיוע דאורח"ע באופן של הליכה "מחיל אל חיל".

י. ויה"ר אשר בהמשך לדיבור אודות ענינים הקשורים עם ענין הגאולה.

— גאולת כ"ק מר"ח אדמור"ר בני תמוז (הקשורה עם הגאולה העתידה (כנ"ל ס"א)). וכן הענין ד"שמש בגבעון דום" בעת הכניסה לארץ בפעם הראשונה, אשר אילו זכו ישראל היו נכנסים לארץ באופן דגאולה שאין אחרי גלות⁵² —

נזכה בקרוב ממש לגאולה השלישית — גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

שאו תגלה המציאות האמיתית דכל עניני העולם — שכל ענינם אינו אלא "בשכיל התורה ובשכיל ישראל"⁵³, עדי קיום היעוד⁵⁴ "וגגלה כבוד ה' וראו כל כשר יחדיו כי פי ה' דיבר".

והעיקר — גאולה כפשוטה, בפועל ממש למטה מעשרה טפחים, במהרה בימינו ממש, כפס"ד הרמב"ם⁵⁵: "מיד הן נגאלין".

ופקודה על המזלות הרוחניים כו'. אשר כתוצאה מזה נפעל כן למטה, (שגם) אלו שאסוריהו, הם עצמם יהיו מוכרחים להסכים לשחררו וגאולה, ולא עוד, אלא לסייע בדבר⁴⁸.

ועפ"ז מובן הקשר בין ב' הענינים (הנס ד"שמש בגבעון דום" והנס דהתחלת הגאולה) שאירעו בג' תמוז — שאינם ב' דברים נפרדים שאין קשר ושייכות ביניהם, ובלשון חז"ל⁴⁹: "מה ענין שמיטה אצל הר סיני", כי אם ב' דברים שתוכנם אחד, כהמשך לשון חז"ל אודות הקשר ד"שמיטה" עם "הר סיני" — ש"כללותי" ופרטותי" ודקדוקי" (דשמיטה) מסיני", כלומר, לא רק שייכות כללית ("כללותי") בלבד, ב' ענינים של "זכות", אלא גם שייכות פרטית ("פרטותי") בתוכן הענין.

ט. ההוראה מכל האמור לעיל — בנוגע לעבודה בפועל⁵⁰.

ההוראה הכללית שלמדים מענין הגאולה שהתחלחה בג' תמוז, היא — שיש לעסוק בכל עניני החזקת והפצת היהדות מבלי להתפעל משום מניעות ועיכובים, ואז רואים שכל עניני העולם, כולל אומות העולם, וכן הכוכבים ומזלות כו', לא זו בלבד שאינם מונעים ומעכבים, אלא אדרבה — הם עצמם מסייעים לעניני העבודה בתורה ומצוותי.

והנה, הוראה זו שייכת (לא רק במדינות שבהם יש מניעות ועיכובים, רחמנא ליצלין, על עניני יהדות, אלא) גם במדינה זו:

נמצאים אנו — בחסדי ה' — במדינה של חסד, אשר לא זו בלבד שאינה גורמת קשיים ח"ו לעבודתם של בניי בקיום

(51) תהלים פד, ה. וראה ברכות ומד"ק בסופן.

שו"ע אדה"ז אור"ח ר"ס קנה.

(52) ראה ספרי דברים א, ב. עירובין נד, א.

שמג"ר רפ"ב, וראה אור"ח ואתחנן ע' סה, צג.

ובכ"מ

(53) פרש"י ר"פ ראשית, ובכ"מ.

(54) ישעי' מ, ה.

(55) ה"ל תשובה פ"ז ה"ה.

[48] ראה גם לקו"ש ח"ד שם.

[49] תרי"ג ופרש"י ר"פ בהר.

[50] ראה גם לקו"ש ח"ז ע' 121.

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ולזכות

הבחור הבר מצוה ישראל שי' סירולניק

לרגל הבר מצוה שלו כ"ח אייר תשפ"א

שיגדל להיות חסיד ירא שמים ולמדן,

ויגרום נחת רוח רב לכ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א